

LATINSTUDENTERNAS TAL TILL BISKOPEN I VISBY, ANNO 1957

Alf Uddholm 2004

Ephore!

Alumni Scholae Visbuensis, hoc anno Domini millesimo nongentesimo quiquagesimo septimo maturitatis examine absolute, Vobis, Reverendissime ac Sanctissime Episcopo, Principi spirituali scholae et insulae nostrae, salute more maiorum humiliter dicimus.

Nuper alacriter cantavimus. Nunc iam victoria exsultantes aliquantulum quiescamus, uti Vobis indicemus, quas curas, quae consilia, quas cogitationes de tempore future habeamus. Speramus enim, Vestram sapientiam bonitatemque haud parvam maximo nobis fore auxilio, quin etiam, ut ita dicam, certam stellam esse daturam, quam sequentes in gravissimis tempestatibus tutius possimus navigare.

Laetamur quidem nos hoc milliarium vitae nostrae tandem esse consecutos, vel potius: in hunc scientiarium gradum nos potuisse ascendere, unde nobis nunc pennae volatu sint temptandae. In quem autem mundum evolamus? Consideremus ante haec rudera, hoc templum, hanc domum Vestram, pacis libertatisque pignora, Domine Episcopo, consideremus, inquam, hoc, quod dicitur, humanissimo aevo moderno amicos existere, quibus in terries iuri libertatique negatis sit vivendum! Pugnemus ergo, non tamen hasta Martis, ut maiores nostri quondam fecere, sed strigem Minervae, lyram Apollinis, myrtum Veneris signa proferentes pugnemus pro patria, pro orbe libero et iusto.

Non modici laboris Victoria huius diei nobis stetit; bene novimus nos propria virtute huc non esse progressos. Semper recordabimur, non solum quae in schola – interdum molesta, saepe iucunda – didicerimus, set etiam, quae sapientiae virtutisque exempla a Vobis, Domine Episcopo, a rectore, a magistris acceperimus. Itaque speramus – nec frustra – alas iuris, sapientiae, veritatis, libertatis a Vobis datas per gravissimas etiam tempestates nos posse perferre ad finem malorum. Quod bonum, faustum felixque sit!

Bene vivatis, valeatis!

Alf Uddholm skrev i Classica 2004:1 följande om Visbystudenternas tal: *"Enligt traditionen ... brukade de nybakade studenterna uppvakta skolans eforus och därvid hålla ett tal på latin, som eforus besvarade på samma ädla tungomål. Samma taltradition förekom i Karlstad och kanske också på andra håll. I den aktuella årgången 1957 fanns 4 greker, varav tre blev läkare och den fjärde teolog. En av läkarna har sagt, att han haft stor nytta av sina klassiska språk, inte minst när han lärt sina medicine studerande vid universitetet terminologi och anatomi. Eftersom dagens latinister, lärare som elever, kanske kan ha intresse av den gamla traditionen och rentav få något tips, översänder jag ... det latintal som latinläraren och eleverna tillsammans totade ihop anno Domini 1957."*

Eforus!

Vi studenter av år 1957 vilja enligt förfädernas sed och i överensstämmelse med traditionen framföra vår vördnad och vår hälsning till Eder, högvördige biskop, vår skolas och vår ös andlige ledare och överhuvud.

Nyss sjöngo vi med uppspelta sinnen; nu vilja vi för en kort stund stilla våra av segeryra flammande känslor och för Eder framlägga våra bekymmer, planer och tankar angående den ovissa framtiden, i förhoppning att Ni med Er stora visdom och godhet ville ge oss en ledstjärna, som vi likt seglaren under svåra stormar kan använda som styrmärke.

Vi gläder oss mycket över att ha nått denna milstolpe, eller rättare sagt: att ha kommit upp på denna kunskapens plattform, varifrån vi skall ta språnget ut i världen och pröva, hur vingarna bär. Men till vilken värld flyger vi? Låt oss, i det vi betrakta dessa ruiner, detta tempel och denna Eder boning, Herr Biskop, symboler för den fred och frihet, som härskar här hos oss, betänka, att fränder finnas i länder, där rätten och friheten fått vika för våld och förtryck, och må vi därför – ej såsom våra förfäder med den martiska lanssen, utan med Athenas uggla, Apollons lyra och Afrodites myrten som fälttecken – strida för en värld, där frihet och rätt för spiran.

Det har varit förenat med mycket arbete och flit att komma hit, men här stå vi såsom segrare. Vi äro väl medvetna om, att vi aldrig av egen kraft skulle ha nått hit. Vi skall aldrig glömma, utan i stället i tacksamt minne bevara, icke blott de kunskaper utan än mer den visa vägledning och de höga ideal, som vi under vår lyckliga om ock tidvis strävsamma skoltid av Eder, Herr Biskop, av vår rektor och våra vördade och avhållna lärare bibringats. Därför tro vi – och vår tro skall inte vara förgäves – att våra vingar, klokhetens, rättens, sanningens och frihetens vingar, skola vara starka nog att bära oss genom de svåraste stormar. Må det vara gott, gynnsamt och lyckobringande! Lev väl, farväl!